

شناسه	رویه	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۲/۰۶/۰۷
عنوان موضوع	بررسی و تعیین تکلیف متعهدین ارزی سال ۱۳۹۷ و پس از آن		
مرجع طرح موضوع	اداره کل صنعت معدن و تجارت خراسان رضوی		
شرح موضوع	<p>مدیرکل صنعت معدن و تجارت خراسان رضوی طی رونوشت نامه شماره ۷۵۷۴۱۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۷ با عنوان مدیر دفتر خدمات ارزی و مالی سازمان توسعه تجارت ایران موضوع تعیین تکلیف متعهدین ارزی سال ۹۷ و و نیز سالیهای پس از آن به دبیرخانه شورا منعکس نمود.</p> <p>عدم تعیین تکلیف بدهی ارزی صادرکنندگان سال ۹۷ که بخشی از آن بدلیل عدم ثبت کوتاژهای صادراتی در سامانه تجارت بوده است مشکلات عدیده ای را برای واحدهای تولیدی استان ایجاد نموده است و تا کنون هیچ راهکاری برای برون رفت از این شرایط به منظور رفع مشکل توسط بانک مرکزی ارائه نشده است که با ادامه روند مذکور واحدهای تولیدی با اشتغال و سرمایه زیاد و فعالیت در زنجیره اقتصادی کشور به فراموشی سپرده شده اند. موضوع در بیست و سومین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گو مطرح گردید.</p>		
ایرادات و مشکلات مطرحه	<p>در گذشته پرداخت جریمه نقدی متعهدین ارزی تولیدی و بازرگانی سال ۹۷ به ترتیب ۳۵۰۰ ریال و ۵۵۰۰ ریال توسط کمیته اقدام ارزی کشور مصوب شد که اجرایی نگردید و در مصوبه بعدی ۵۵۰۰ رال و ۷۵۰۰ ریال به ازاء هر دلار تعیین گردد و این مبلغ جریمه نیز علی‌رغم پیگیری ها از سوی بانک مرکزی تا کنون اجرایی نگردیده است.</p> <p>نظریه اینکه در اجرای بند ۷ مصوبه شماره ۸۷۳۹ / ۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲ هیات وزیران صادر کنندگانی که مقصد نهایی کالاهای آنها کشورهای عراق و افغانستان بوده ، مبادلات کالایی در بازار چه های مرزی، تا اطلاع ثانوی الزامی به اجرای جزء (پ) بند (۱) (فروش ارز به بانک ها و صرافی های مجاز) نداشته اند و از طرفی در بند ۳ بخشنامه شماره ۲۹۹۸۷۴ مورخ ۹۷/۸/۲۷ بانک مرکزی بازگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان که مجموع صادرات سالانه آنها تا یک میلیون یورو باشد از فروش ارز در سامانه نیما معاف بوده اند و با توجه به عدم اطلاع رسانی کامل و رفع برخی ابهامات در مصوبه و بخشنامه بانک مرکزی موجب گردیده است تا واحدهای تولیدی ذی‌نفع، به دلیل عدم اطلاع‌رسانی درست و ابهام در متن بخشنامه از بارگذاری اطلاعات در زمان مقرر بازمانده اند، لذا پس از پایان یافتن مهلت بارگذاری، سامانه تجارت بسته و سپس به واحدهای تولیدی مذکور، اعلام گردیده که تعهدات ارزی خود را رفع نکرده اند و واحدهای تولیدی به دلیل عدم رفع تعهد ارزی با مشکلات متعددی روبرو شدند. از جمله اینکه بسیاری از کارت‌های بازرگانی واحدهای تولیدی مذکور، تعلیق شده و واحدهای مذکور امکان واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات مورد نیاز را نداشته و دچار مشکلاتی متعددی شدند. در این راستا؛ مکاتبات متعددی توسط دستگاه قضا و اداره کل صمت صورت گرفته اما تاکنون این موضوع رفع نشده است.</p>		
جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۳	<p>نظرات اعضاء در جلسه کارشناسی «علی‌اکبر لبافی» رئیس این دبیرخانه در ابتدای جلسه با اشاره به اینکه هیات دولت و بانک مرکزی در سال ۱۳۹۷ بخشنامه هایی در خصوص رفع تعهد ارزی صادر کرده اند، اظهار کرد: در اجرای بند ۷ مصوبه شماره ۸۷۳۹ / ۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲ هیات وزیران صادر کنندگانی که مقصد نهایی کالاهای آنها کشورهای عراق و افغانستان بوده و مبادلات کالایی در بازار چه های مرزی تا اطلاع ثانوی الزامی به اجرای جزء (پ) بند (۱) (فروش ارز به بانک ها و صرافی های مجاز) نداشته اند و از طرفی در بند ۳ بخشنامه شماره ۲۹۹۸۷۴ مورخ ۹۷/۸/۲۷ بانک مرکزی بازگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان که مجموع صادرات سالانه آنها تا یک میلیون یورو باشد از فروش ارز در سامانه نیما معاف بوده اند.</p>		

وی با بیان اینکه براساس این مصوبات صادرکنندگان به کشور افغانستان و عراق باید اظهارنامه‌های گمرکی را در سامانه تجارت بارگذاری کنند، افزود: در زمان صدور این بخشنامه، اطلاع‌رسانی درستی به ذی‌نفعان صورت نگرفت. واحدهای تولیدی ذی‌نفع، به دلیل عدم اطلاع‌رسانی درست و ابهام در متن بخشنامه از بارگذاری اطلاعات در زمان مقرر بازماندند. پس از پایان یافتن مهلت بارگذاری، سامانه تجارت بسته شد. سپس به واحدهای تولیدی مذکور، اعلام گردید که تعهدات ارزی خود را رفع نکردند و واحدهای تولیدی به دلیل رفع تعهد ارزی با مشکلات متعددی روبرو شدند. از جمله اینکه بسیاری از کارت‌های بازرگانی واحدهای تولیدی مذکور، تعلیق شد و واحدهای مذکور امکان واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات مورد نیاز را نداشته و دچار مشکلاتی متعددی شدند. در این راستا؛ مکاتبات متعددی توسط دستگاه قضا و اداره کل صمت صورت گرفته اما تاکنون این موضوع رفع نشده است.

برخی واحدهای تولیدی معتبر استان به دلیل عدم ایفای تعهد ارزی امکان صادرات ندارند. سپس «علی‌اکبر علیزاده قناد»، فعال اقتصادی حوزه صنایع غذایی استان گفت: در شرایط اقتصادی حاکم بر کشور، واحدهای تولیدی باید به توسعه تولید تمرکز کنند اما به دلیل مشکلات حاشیه‌ای، امکان تمرکز در این حوزه را ندارند. امروز بسیاری از واحدهای تولیدی استان به دلیل مشکلات متعدد ناشی از عدم رفع تعهد ارزی، امکان صادرات ندارند. این در حالی است که براساس بخشنامه ابلاغی بانک مرکزی در سال ۹۷، صادرات واحدهای تولیدی به افغانستان و عراق از برگشت ارز معاف هستند و صادرکنندگان از همان سال بر طبق بخشنامه مذکور، فعالیت بازرگانی خود را انجام دادند. این واحدها به دلیل ابهامات موجود در بخشنامه بانک مرکزی و مشکلات متعدد در سامانه تجارت، در بارگذاری اظهارنامه و اسناد خود موفق نبوده‌اند و اکنون دچار مشکلات عدیده‌ای هستند.

چرا واحدهای تولیدی که موفق به بارگذاری اسناد و اظهارنامه‌های گمرکی در سامانه جامع تجارت نشدند، جریمه می‌شوند؟

سپس «مجید گرامی»، نماینده اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی به بخشنامه صادر شده بانک مرکزی در سال ۹۷ در خصوص معافیت تعهد ارزی در صادرات به افغانستان و عراق اشاره و بیان کرد: سامانه جامع تجارت در اواخر سال ۱۴۰۰ در سه نوبت برای بارگذاری اظهارنامه و اسناد گمرکی بازگشایی شد؛ اما اطلاع‌رسانی درستی در این خصوص صورت نگرفت. اما سوال این است که چرا واحدهای تولیدی که موفق به بارگذاری اسناد و اظهارنامه‌های گمرکی در سامانه تجارت نشدند، جریمه می‌شوند؟ پیشنهاد می‌کنم سامانه به مدت یک ماه بازگشایی شود و اطلاع‌رسانی صحیحی در این خصوص صورت گیرد.

گرامی در ادامه به ضرر مالی صادرکنندگان ناشی از رفع تعهد ارزی اشاره و اظهار کرد: واحدهای تولیدی حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد از سود واقعی و خالص خود را برای رفع تعهد ارزی هزینه می‌کنند و بسیاری از واحدهای تولیدی در این شرایط در آستانه ورشکستگی قرار می‌گیرند.

وی اظهار کرد: وزارت صمت مصوبه‌ای خطاب به صادرکنندگان سال ۱۳۹۷ که تاکنون موفق به رفع تعهد ارزی نشده‌اند، صادر کرده است. در این مصوبه، جریمه‌های ۳۵۰، ۵۵۰ و ۷۵۰ میلیون تومانی برای واحدهای تولیدی در نظر گرفته شده است.

لبافی در ادامه پیشنهاد کرد: شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با استفاده از ظرفیت نمایندگان مجلس، دستگاه قضا و شورای گفت‌وگوی مرکز، پیشنهاد بازگشایی مجدد سامانه تجارت برای واحدهای تولیدی مذکور برای مدت محدود را ارائه خواهد کرد. با بازگشایی سامانه، واحدهای تولیدی ذی‌نفع در بازه‌زمانی مد نظر، اسناد و

<p>اظهارنامه‌های گمرکی را ثبت خواهند کرد.</p> <p>دستگاه های استانی دارای نماینده در جلسه</p> <p>دادگستری استان- دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری استانداری- دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری- اداره صنعت معدن و تجارت استان- اداره کل امور مالیاتی استان- کمیسیون هماهنگی بانک ها- گمرک مشهد- اصناف- اتاق تعاون- انه صنعت معدن و تجارت- انجمن مدیران صنایع- ماینده بانک مرکزی استان- انجمن صنفی کارفرمایی استان- شرکت صنایع خیام الکتریک- شرکت کشت و صنعت زیره و زعفران ایرانیان.</p> <p><u>جمع‌بندی مورد توافق اعضا</u></p> <p>نظریه اینکه در اجرای بند ۷ مصوبه شماره ۸۷۳۹ / ۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲ هیات وزیران صادر کنندگانی که مقصد نهایی کالاهای آنها کشورهای عراق و افغانستان بوده و مبادلات کالایی در بازار چه های مرزی، تا اطلاع ثانوی الزامی به اجرای جزء (پ) بند (۱) (فروش ارز به بانک ها و صرافی های مجاز) نداشته اند و از طرفی در بند ۳ بخشنامه شماره ۲۹۹۸۷۴ مورخ ۹۷/۸/۲۷ بانک مرکزی بازگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان که مجموع صادرات سالانه آنها تا یک میلیون یورو باشد از فروش ارز در سامانه نیما معاف بوده اند و با توجه به عدم اطلاع رسانی کامل و رفع برخی ابهامات در مصوبه و بخشنامه بانک مرکزی موجب گردیده است، واحدهای تولیدی ذی‌نفع، به دلیل عدم اطلاع‌رسانی درست و ابهام در متن بخشنامه از بارگذاری اطلاعات در زمان مقرر بازمانده اند، لذا پس از پایان یافتن مهلت بارگذاری، سامانه تجارت بسته شده است، سپس به واحدهای تولیدی مذکور، اعلام گردیده که تعهدات ارزی خود را رفع نکرده اند و واحدهای تولیدی به دلیل عدم رفع تعهد ارزی با مشکلات متعددی روبرو شدند. از جمله اینکه بسیاری از کارت‌های بازرگانی واحدهای تولیدی مذکور، تعلیق شده و واحدهای مذکور امکان واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات مورد نیاز را نداشته و دچار مشکلاتی متعددی شدند. در این راستا؛ مکاتبات متعددی توسط دستگاه قضا و اداره کل صمت صورت گرفته اما تاکنون این موضوع رفع نشده است.</p> <p>- لذا با عنایت به توضیحات فوق و آنچه در مذاکرات جلسه آمده است دبیرخانه به شورا پیشنهاد می نماید تا از طریق شورای مرکز، بانک مرکزی، مجمع نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی پیگیری گردد تا سامانه تجارت برای بنگاه های اقتصادی که نتوانسته اند اظهار نامه های گمرکی خود را به دلیل ابهامات فوق در مهلت مقرر ثبت نمایند حداقل به مدت یک هفته باز گردد تا امکان ثبت اظهار نامه ها فراهم گردد.</p>	
<p>نظریه اینکه در اجرای بند ۷ مصوبه شماره ۸۷۳۹ / ۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲ هیات وزیران صادر کنندگانی که مقصد نهایی کالاهای آنها کشورهای عراق و افغانستان بوده و مبادلات کالایی در بازار چه های مرزی، تا اطلاع ثانوی الزامی به اجرای جزء (پ) بند (۱) (فروش ارز به بانک ها و صرافی های مجاز) نداشته اند و از طرفی در بند ۳ بخشنامه شماره ۲۹۹۸۷۴ مورخ ۹۷/۸/۲۷ بانک مرکزی بازگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان که مجموع صادرات سالانه آنها تا یک میلیون یورو باشد از فروش ارز در سامانه نیما معاف بوده اند و با توجه به عدم اطلاع رسانی کامل و رفع برخی ابهامات در مصوبه و بخشنامه بانک مرکزی موجب گردیده است، واحدهای تولیدی ذی‌نفع، به دلیل عدم اطلاع‌رسانی درست و ابهام در متن بخشنامه از بارگذاری اطلاعات در زمان مقرر بازمانده اند، لذا پس از پایان یافتن مهلت بارگذاری، سامانه تجارت بسته شده است، سپس به واحدهای تولیدی مذکور، اعلام گردیده که تعهدات ارزی خود را رفع نکرده اند و</p>	<p>پیشنهادات</p>

<p>واحدهای تولیدی به دلیل عدم رفع تعهد ارزی با مشکلات متعددی روبرو شدند. با عنایت به به مطالب ارائه شده در جلسه و مشکلات پیش آمده برای واحدهای تولیدی به دلیل عدم رفع تعهد ارزی سال ۱۳۹۷ و بعد از آن، باتفاق آرا شورا مقرر می نماید:</p> <p>- از طریق شورای مرکز، بانک مرکزی، مجمع نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی پیگیری گردد تا سامانه تجارت برای بنگاه های اقتصادی که نتوانسته اند اظهار نامه های گمرکی خود را به دلیل ابهامات فوق در مهلت مقرر ثبت نمایند حداقل به مدت یک هفته باز گردد تا امکان ثبت اظهار نامه ها فراهم گردد.</p>	
<p>۱. صورتجلسه بیست و سومین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گو مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۲۳ ۲. بخشنامه شماره ۲۹۹۸۷۴ مورخ ۹۷/۸/۲۷ بانک مرکزی ۳. مصوبه شماره ۸۷۳۹ / ۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲ هیات وزیران ۴. نامه شماره ۷۵۷۴۱۹ مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۷ مدیرکل صنعت معدن و تجارت خراسان رضوی با عنوان مدیر دفتر خدمات ارزی و مالی سازمان توسعه تجارت ایران</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>